

Tárgytematika

A jogrendszer fogalma és tagozódásának jog- és államelméleti alapjai

N_DO02

Tárgyfelelős neve: dr. Szigeti Péter

Félév: 2011/12/1

OKTATÁS CÉLJA

Egyfelől a kutatás és a kutathatóság nivóján megismertetni a jogrendszer tagozódás (jogágak - jogterületek és funkcionális kapcsolataik) összetett problémakörét a doktorandusz hallgatókkal. Másfelől az MK jogrendszerének 1989-től kezdődő nagy átalakulását a bemutatott elméleti paradigmákon keresztül vizsgálja a stúdium. Így alapvető jogintézményeink jellemzését is adja.

TANTÁRGY TARTALMA

1. Elmélettörténeti felvezetés folytonossága (Hamza) és a társadalomtörténeti probléma (polgári társadalom és politikai állam elkülönülése) ellentéte
2. A jogrendszerfogalom alapjai és strukturálódásának megközelítései
Jogrendszer fogalmak és elméleti magyarázatuk kifejtése (M. Weber; funkcionalista; jogpozitivista; Eörsi, Peschka, Szigeti)
Átfedések és funkcionális különbség a jogrend felfogásaival (Kelsen-Merkl joglépcső elmélete; R. Pound; angolszász analitikusok; Szigeti) A jogrend célja és gyakorlati jelentősége
3. A jogrendszer tagozódása: közjog - magánjog dichotómia, jogágak és jogterületek elkülönülésének fogalmi kritériumai és jelentőségük
4. Az MK jogrendszere: hagyományos jogterületek - változások és újítás 1989-2007
5. A szuverenitás és a nemzeti jogrendszer érvényességi alapja a globalizáció körülményei között és az európai integráción belül
A nemzeti jogrendszer külső kapcsolódásai: EU jog és Nemzetközi jog - dichotom vagy trichotóm érvényességi alapok?

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Beszámoló (3 fokozatú)

KÖTELEZŐ IRODALOM

Szigeti Péter. A köztársaság jogrendszerének állapota 1989-2006 (Akadémiai Kiadó, VII. fejezete, megjelenik: 2007 első felében)
Szigeti Péter - Takács Péter: A jogállamiság jogelmélete

Napvilág Kiadó, Budapest, második bővített és javított kiadás, 2004. 5. fejezete (Jogrend, törvényesség, alkotmányosság)

A magyar jogrendszer átalakulása 1985/1990 - 2005 I. és II. kötet, (szerk.: Jakab András és Takács Péter), Gondolat - ELTE ÁJK, Budapest

Pound, Roscoe 1981 Társadalomirányítás a jog útján in: Jog és filozófia Akadémia, (szerk.: Varga Csaba) Eörsi Gyula 1977 Jog - Gazdaság - jogrendszer-tagozódás) Akadémia, Budapest

Weber, Max 1995 Gazdaság és társadalom A megértő szociológia alapvonalai 2/2. A gazdaság, a társadalmi rend és a társadalmi hatalom formái (Jogszociológia) KJK, Budapest, 1.§ és 2.§-a, (ford.: Erdélyi Ágnes).

Ajánlott irodalom:

1. Hamza: A modern jogrendszerek tagozódása és a római jogi tradíció

www.mta.hu/fileadmin/szekfoglalok/000875.pdf <<http://www.mta.hu/fileadmin/szekfoglalok/000875.pdf>>

2. Peschka Vilmos 1988 A jog sajátossága Akadémiai Kiadó, Budapest

3. Mac Cormick, Neil 2004 A legalizmus etikája in: A Hart utáni jogelmélet alapproblémái (szerk.: Bódig Mátyás, Győrfi Tamás, Szabó Miklós) Miskolc, Doktori Tankönyvek (ford.: Vinnai Edina).

4. Takács Péter (szerk.) 2003 ÁLLAMTAN Írások a XX. századi általános államtudomány köréből Szent István Társulat, Budapest, 962 oldal